

[Industriministeren]

Jeg vil godt besvare ikke bare hr. Kelm-Hansens betragtning, men også betragtninger fra et par øvrige ordførere, ved at sige, at jeg betragter det som en væsentlig opgave for industriministeriet at være i stand til at markedsføre de ordninger, dette folketing beslutter sig til, på en sådan måde, at der ikke er forskel på de små og de store virksomheders muligheder for at kunne udnytte dem. Når specielt hr. Alfred Hansen i den forbindelse pegede på statsgaranti og dermed altså må have tænkt på eksportkreditordningerne, mener jeg med god samvittighed at kunne sige for det første, at dansk erhvervsliv ikke ville kunne undvære denne eksportkreditordning, hvad enten der er tale om store eller små virksomheder, og erkender det i fuldt omfang, for det andet, at den udnyttes både af store og små virksomheder overordentlig effektivt og i godt samarbejde med eksportkreditrådet.

Hr. Alfred Hansen og fru Birgith Mogens og enkelte andre har peget lidt på, hvad der skulle til for at få de ordninger, vi nu ønsker at fjerne, til at fungere. Hr. Alfred Hansen nævnte, uden at han anbefalede det, at man selvfølgelig kunne have hævet garantien til 100 pct. Ja, det kunne man, men som hr. Alfred Hansen også sagde, ville det nok være en lidt mærkværdig ordning. Så var der ikke så megen grund til at bede pengeinstitutter om at gå med ind i billedet. Derfor har det ikke været på tale.

Der er ikke nogen form for subsidieelement i denne ordning, og jeg håber, at ordningens for ringe anvendelse er et udtryk for, at pengeinstitutterne set i forhold til de virksomheder, der skulle have brugt denne ordning, selv har været i stand til at løse den opgave, som staten ellers var villig til at hjælpe med til.

Jeg vil godt have lov til at sige mere generelt, både til hr. Lawaetz og til hr. Kjølgaard, at jeg beder om, at den overvældende begejstring, der knytter sig til, at vi fjerner to erhvervsfremmeordninger, som erfaringen har vist ikke har fået nævneværdig benyttelse, ikke foranlediger dem til at afvise det samarbejde mellem samfund og erhvervsliv, der er nødvendigt på en række områder, og som fortsat vil kræve en indsats fra samfundets side. Man kan ikke, uanset hvad man foretager sig i øvrigt over for erhvervslivet, undvære en teknologisk service, undvære en eks-

portservice, og efter min mening kan man heller ikke undvære den anlægsfinansierings-service, der ligger i egnsudviklingslovgivningen.

Hr. Alfred Hansens indlæg kom til at virke, som om jeg havde i sinde at foreslå en ny erhvervsfremmelovgivning i stedet for at afvikle en. Jeg kan ikke frasige mig muligheden for på et senere tidspunkt, når jeg i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og erhvervslivets organisationer på ny har været tingene igennem, at komme med nye initiativer, som jeg skønner der måtte være brug for på dette område.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til lov om ophævelse af lov om garantier for lån til industrivirksomheder.
(Lovforslag nr. L 74. Fremsat 5/12 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kelm-Hansen (S):

Dette lovforslag er ligesom det forrige et resultat af den gennemgang af de forskellige erhvervsfremmeordninger, som er sket i ministeriet for at komme frem til en fornuftig sanering. Gennemgangen viste altså, at der heller ikke var basis for at fortsætte med denne lov om garantier for lån til industrivirksomheder. Det fremgår af, at der siden finansåret 1972-73 rent faktisk ikke har været givet tilsagn i henhold til loven.

Loven har ellers en ganske interessant forhistorie, der rækker helt tilbage til begyndel-

[Kelm-Hansen]

sen af 1920'erne og i 1930'erne, hvor det også var tiltrængt med foranstaltninger til fremme af danske erhvervsinteresser og altså tiltrængt med det samarbejde mellem samfundet og erhvervslivet, som ministeren netop omtalte for et øjeblik siden.

Efter krigen blev denne garantiordning erstattet af direkte lån baseret på de såkaldte Marshallmidler, og efter at loven i en periode havde været indarbejdet i egnsudviklingsloven, fik vi den nugældende lov i 1967, hvor man er vendt tilbage til en ren garantiordning.

Loven giver mulighed for at yde garantier for op til 30 mill. kr. årlig, men i øjeblikket er der kun ydet i alt 9 garantier for sammenlagt knap 1 mill. kr. Det vil sige, at der ikke er nogen egentlig grund til at bevare ordningen, selv om det fremgår af materialet, at det har været med i overvejelserne at opretholde loven som en slags beredskabsordning, hvad der ville være ganske omkostningsfrit. Der er dog rent faktisk mulighed for, at der i særlige tilfælde vil kunne ydes en sådan garanti med folketingets tilslutning. Det rimeligste vil derfor være at ophæve loven. De ydede garantier vil naturligvis løbe tiden ud og ventes afviklet med udgangen af 1992.

Også for dette lovforslags vedkommende har de berørte erhvervsorganisationer været inddraget i overvejelserne og har givet deres tilslutning til ophævelsen. Det samme gør socialdemokratiet.

Jens Peter Jensen (V):

Også vedrørende dette lovforslag kan venstre give sin tilslutning og tilsige en velvillig udvalgsbehandling. Den behøver næppe at blive særlig lang.

Jeg vil lige gøre den bemærkning, at når vi nu afvikler en lovgivning af denne art, så er det ikke et udtryk for, at alt står vel til i erhvervslivet. Derfor lagde jeg mærke til ministerens ytringer om, at det kan blive aktuelt med en anden lovgivning. Ministeren vil da finde os hjemme til en fornuftig forhandling om det, så vi i givet fald kan få gjort den mere praktisk og hensigtsmæssig til opfyldelse af de formål, vi har med en sådan lovgivning.

Kjelgaard (KF):

Også i forbindelse med det foreliggende lovforslag kan jeg ikke lade være at udtrykke min glæde over, at erhvervslivet har været i stand til at skaffe den fornødne finansiering ved egen hjælp.

Men jeg vil gerne sige til ministeren – i særdeleshed i anledning af ministerens bemærkninger før – at vi er helt enige om, at et samarbejde mellem erhvervslivet og det offentlige er absolut påkrævet på en lang række områder, teknologisk, planlægningsmæssigt, miljømæssigt osv. Jeg kan heller ikke lade være med at sige, at selv om der er mange gode elementer i en række af de erhvervsstøtteordninger, der findes, og i det samarbejde, der findes mellem det offentlige og erhvervslivet, er der også minusser, og der er en stor forskel på at samarbejde med erhvervslivet og så at belaste erhvervslivet med større eller mindre offentlige opgaver.

Vi vil også se positivt på det foreliggende lovforslag.

Lawaetz (FP):

Det samme gælder vores stillingtagen til dette lovforslag. Vi kan også tilslutte os det. Nu udtrykte jeg i forbindelse med lovforslag nr. L 73 glæde, og hr. Kjelgaard udtrykte yderligere glæde nu. For at vi ikke skal blive alt for glade, vil jeg undlade at sige noget om det nu.

Jeg forstår godt, at industriministeren kommer ind på principielle betragtninger. Det skal ikke drøftes i dag, men når man sammenligner med eksportkreditrådet, vil jeg gøre opmærksom på, at der er en stor forskel. Eksportkreditrådet har virket på en yderst sund måde og kunne måske gøres stærkere.

Man kan undre sig over, at denne lov ikke har været benyttet, da der ikke blev krævet den samme sikkerhedsstillelse. Men det viser vel, at man har kunnet skaffe pengene på gunstige vilkår. Derfor mener jeg, det er helt på sin plads, at man stryger denne lov.

Rahbæk Møller (SF):

Socialistisk folkeparti kan tilslutte sig det foreliggende lovforslag. Jeg skal henviser til mine bemærkninger til det foregående lovforslag.

Janne Normann (RV):

[Janne Normann]

Også med hensyn til dette lovforslag er vi nysgerrige efter at vide, hvorfor loven ikke er blevet brugt. Vi tror ikke, at det er på grund af uvidenhed om mulighederne i loven. Vi tror endnu mindre, at det skyldes industrivirksomhedernes meget store velstand. Så må det jo være loven, der har været noget i vejen med.

Men vi kan tilslutte os lovforslaget.

Birgith Mogensen (CD):

Vedrørende forslag til lov om ophævelse af lov om garantier for lån til industrivirksomheder skal jeg blot henvise til mit indlæg under lovforslag nr. L 73, da det er den samme problematik, der gør sig gældende.

Alfred Hansen (DR):

Jeg takker for ministerens oplysninger om, at der overhovedet ingen subsidier var i de forslag, der her er tale om. Det lyder i grunden helt utroligt. Jeg vil derfor gerne spørge: har det ikke kostet staten så meget som 1 krone at have de to lovgivninger, som lovforslag nr. L 73 og L 74 drejer sig om, løbende indtil dato? Hvis der ikke er nogen risiko, eller det viser sig, at det kun er et spørgsmål om, at staten garanterer med meget ringe risiko for at komme til at betale nogle af de lån, som erhvervslivet har optaget, så vil jeg da bringe i forslag, at man tager en drøftelse med Håndværksrådet og Industrirådet, som påtager sig netop håndværksvirksomhedernes interesser og tilsvarende for Industrirådets vedkommende industriens interesser. Hvad vil være mere naturligt, end at det er dem, der stiller en garanti for, at deres medlemmer kan optage disse lån? Jeg vil gerne bede om ministerens kommentar til en ændring af gældende praksis – også ved fremtidige ordninger, som ministeren sådan set har bebudet – om ikke det var en god idé at tage en kontakt med Håndværksrådet og Industrirådet, om ikke de var villige til at påtage sig den garantiforpligtelse.

Industriministeren (Erling Jensen):

Jeg formoder, at hr. Alfred Hansen var drillesyg, og det under jeg ham gerne. Det, jeg gav udtryk for, var, at der ikke for den enkelte ansøger var nogen ansporing i et subsidieindhold. Enhver lovgivning, som tilbyder garantier, kan give anledning til tab for

garantigiveren. Det er der ingen diskussion om. Det ved hr. Alfred Hansen vist også ganske udmærket. Jeg foreslår altså ikke denne lov fortsat, men hvis det er det, der er hr. Alfred Hansens ønske – med et andet indhold – så skal jeg ikke blande mig i det. Så tror jeg det bliver et privat lovforslag.

Jeg takker for den meget positive modtagelse, disse to lovforslag har fået. Jeg tror, det er vigtigt, at vi løbende gennemgår og ajourfører de erhvervsfremmemuligheder, der foreligger. Der er ikke noget som helst mærkeligt i, at nogle ordninger, gennemført i en anden situation på et vist tidspunkt, ikke finder anvendelse. Der er heller ikke noget mærkeligt i, at en ny situation kræver nogle nye ordninger til supplerende af de eksisterende. Derfor mener vi i industriministeriet, at vi har en løbende forpligtelse til at gennemgå erhvervsfremmeordningerne og søge dem ændret og ajourført, så de passer til de vilkår, til den situation, til de problemer, så det erhvervsliv, de skal hjælpe, og dermed den beskæftigelse og erhvervssituation, de skal hjælpe, bliver bedst muligt tilgodeset. Derfor er det rimeligt, at ordninger, der ikke finder anvendelse, glider ud, og lige så rimeligt, at dette folketing med positivt sigte vurderer, om andre ordninger på nødvendige tidspunkter skal ind – ikke i stedet for, men fordi situationen tilsiger det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig statsstøtte til fiskerfartøjers ophør med deltagelse i dansk erhvervsfiskeri.